

тілесних ушкоджень, обов'язково зверніться до медичних закладів та детально повідомте лікаря, про ситуацію, що склалась; 2. Зафіксуйте всі прояви насильства: фото синців та саден, повідомлень з погрозами, запис телефонних розмов, медичних довідок; 3. Зателефонуйте 102 та повідомте про ситуацію, що склалась; 4. Повідомте своїх родичів або близьких людей про ваш стан та подальші наміри; 5. Змініть свої контактні дані (адресу електронної пошти, номер телефону) вимкніть геолокацію в телефоні, ноутбучі, планшеті та не відображайте своє місцезнаходження у соціальних мережах.

Звичайно, виконання зазначеного Плану дій про захист в умовах карантину не виключить повністю факти домашнього насильства, але дозволить убезпечити життя та здоров'я під час конфліктних ситуацій.

Література:

1. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України). Київ: Ваіте, 2019. 288 с.

2. Цілі Сталого Розвитку ООН на 2016-2030 рр. Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku> (дата звернення 04.10.2021).

3. Електронний ресурс: <https://rm.coe.int/1680462546> (дата звернення 04.10.2021).

4. Електронний ресурс: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> (дата звернення 04.10.2021).

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО: АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬГОДЕННЯ

Буряк К.М.

кандидат юридичних наук,

асистент кафедри Європейського та міжнародного права

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

м. Дніпро, Україна

На шляху розбудови соціальної, демократичної, правової держави європейського зразка для України проблема домашнього насильства в значній мірі пов'язана із забезпеченням дотримання прав і свобод у такій важливій для суспільства сфері як сім'я, а також належним забез-

печенням з боку державних та не державних інституцій особистої та публічної безпеки кожного члена сім'ї.

Більше того, дана проблема взагалі тривалий час замовчувалася і сьогодні вітчизняними вченими розглядається як найбільш латентною. І пов'язано це було з тим, що за радянські часи такий вид кримінального правопорушення по ідеологічними мотивам не міг бути, а з іншого боку, ментальність значної частини українського суспільства, була такою, коли прояви домашнього насильства в сім'ї не могли бути надбанням публічності.

На даний час, вітчизняні вчені у різних галузях знань, не виключенням є і кримінологи шукають алгоритм подолання домашнього насильства, все ясніше усвідомлюючи, що проблеми такого насильства найтіснішим чином пов'язані з кризою правової культури, моральної свідомості, алкоголізмом, наркоманією, проституцією, цивільними стосунками тощо. На даний час, Інститут сім'ї вступив в протиріччя уявлення про здоровий спосіб життя, питання до шлюбних відносин, моральні й релігійні цінності. В значній мірі були забуті традиції та звички дбайливого відношення до родини, батьків, дітей тощо.

Деформація матриці сімейного життя, незахищеність її державними інституціями загострюють і без того складну проблему інституту сім'ї. Серед її деструктивних факторів ми виділяємо різке збільшення кількості кримінальних правопорушень вчинених у даній сфері. А це в свою чергу дезорганізує життєву діяльність суспільства, завдає шкоду правам і свободам людині в Україні.

До речі, практика розвитку кримінального законодавства знає багато випадків, коли суспільно небезпечні діяння, які не належали до злочинних, згодом визнавалися законодавцем злочином. Причинами таких змін у законодавстві кримінологи називають: а) підвищення суспільної небезпеки певних діянь; б) необхідність усунення прогалин у законодавстві; в) появу нових суспільних відносин, що потребують охорони за допомогою норм кримінального права.

Поряд з тим, щоб закон працював і був ефективним у протидії та запобіганні домашнього насильства кримінально-правова заборона повинна бути соціально та кримінологічно прогнозованою на результат. З огляду на такий стан протидії та запобіганні домашнього насильства законодавець виправдано доповнив Кримінальний кодекс України:

1) ст. 126-1 «Домашнє насильство», тобто умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи, – карається громадськими роботами на строк від

ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до двох років.

На жаль, різке збільшення кількості кримінальних правопорушень вчинених у сімейній сфері відбувається на тлі зростання загальної злочинності в Україні. Більше того, жодного дня не проходить без повідомлення у засобах масової комунікації про домашню злочинність і особливо про такий її вид як домашнє насильство. А це в свою чергу дезорганізує життєву діяльність суспільства, завдає шкоду правам і свободам людині в Україні.

ПРИЧИНИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА В ПАНДЕМІЮ COVID-19

Дерев'яно Н.З.

*доктор філософії в галузі права,
член-кореспондент Міжнародної кадрової академії,
старший викладач кафедри суспільно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Виявлення та вивчення причин і умов домашнього насильства є однією з основних завдань сучасного суспільства. Одними з найбільш важливих передумов його виникнення є соціально-психологічні причини домашнього насильства, які виникають в процесі міжособистісної взаємодії членів сім'ї між собою. У період пандемії COVID-19 випадки домашнього насильства значно зросли. Особливу увагу, на нашу думку, слід приділити вивченню факторів, які спровокували насильство в сімейних відносинах в період обмежувальних заходів, введених через поширення нової коронавірусної інфекції, оскільки насильницькі дії з боку членів сім'ї, жорстоке поводження з дітьми широко поширені після надзвичайних ситуацій [5, с. 113]. Важливо також визначити механізми правового регулювання домашнього насильства та вжити заходи щодо попередження домашнього насильства в Україні.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» домашнім насильством визнаються діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця